

בנק ישראל • חטיבת המחקר

סקר החברות והעסקים

הרביע השני של 2010

ירושלים, אב התש"ע, יולי 2010

כתובתנו באינטרנט: www.bankisrael.org.il

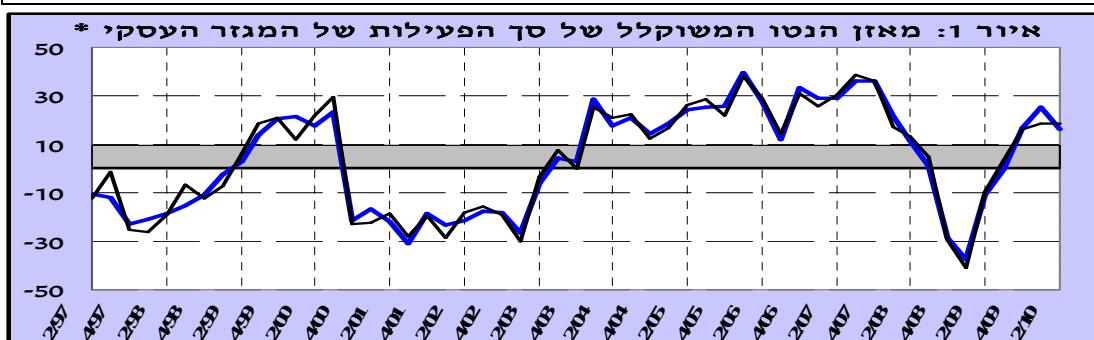
בנק ישראל

חטיבת המחקר

סקר החברות והעסקים לרביע השני של 2010 - ממצאים עיקריים

מדיווחי החברות והעסקים עולה כי ברביע השני של שנת 2010 המשיכה הפעילות העסקית להתרחב, אך בשיעור מתון יותר יחסית לרביע הקודם כפי שמתבטא ממאזן הנטו של סך הפעילות במגזר העסקי (איור 1). קצב ההתרחבות בפעילות לא היה אחיד בין הענפים הנסקרים ובין המכירות המקומיות למכירות בחו"ל. המדד המוביל מבטא ציפיות להתרחבות נוספת בפעילות של סך הסקטור העסקי ובענפיו השונים. עם זאת, בענפי התעשייה, הבניה ושירותי היי-טק גדלה הסבירות להתמתנות ההתרחבות בפעילות ברביע השלישי של השנה. העלייה בפעילות התמקדה בעיקר בשוק המקומי ופחות במכירות לחו"ל.

בתעשייה נמשכה התרחבות התפוקה, בהמשך לעלייתה ברביע הקודם, והיא התבטאה במיוחד בעליית המכירות המקומיות, בעוד שעליית היצוא מתונה יותר. גידול הפעילות הקיף במיוחד את החברות הגדולות בתעשייה בעוד שבחברות בינוניות וקטנות נרשמו יציבות בפעילותן. היקף ההזמנות לרביע הבא מלמד על התמתנות העלויות במכירות לשוק המקומי ועל יציבות במכירות ליצוא; מכירות ענף **המסחר** עלו, בהמשך לעלייה ההדרגתית במאזן הנטו שלהן במהלך 2009. הציפיות של החברות בענף הן להמשכה של מגמה זו גם ברביע הבא; **בשירותים העסקיים** דיווחו החברות על עלייה של הפדיון, בדומה לעלייה ברביע הקודם. החברות צופות המשך התרחבות משמעותית יותר של הפעילות המקומית ועלויות מתונות יותר בפעילות בחו"ל ברביע הבא; **בבתי המלון** זה הרביע השני ברציפות נרשמה עלייה בפעילות לעומת הרביע המקביל אשתקד; עליה זו משקפת את העלייה בתיירות החוץ. בתיירות הפנים נרשמה עליה מתונה ומגמה זו צפויה להמשיך גם על פי נתוני הזמנות לרביע הבא; **בתחבורה והתקשורת** נרשמה עלייה בפעילות, בעיקר הודות לעלייה במכירות השירותים לישראלים. ההזמנות לרביע הבא מלמדות על ציפיות לעלייה בפעילות גם ברביע הבא; הפעילות בענף **הבנייה** לא עלתה, ומרבית מהמדדים עדיין מעידים על חולשתו. הצפיות לרביע הבא הן עליה מתונה בפעילות הענף. ממוצע **הציפיות לאינפלציה** ל-12 החודשים הבאים עלה במקצת אך נותר בתוך תחום יציבות המחירים ועומד על 2.6 אחוזים לעומת 2.5 אחוזים בסקר הקודם. החברות צופות, בממוצע, **ששער החליפין** בעוד 12 חודשים יהיה 4 שקלים לדולר, עליה ביחס לציפיות החברות ברביע הקודם. כ-54 אחוזים מכלל החברות המייצאות בענפי התעשייה שנסקרו דיווחו כי הן משתמשות ב"הגנות", מפני סיכונים הקשורים לשינויים בשערי חליפין של המטבעות הזרים ביחס לשקל, בעוד שבחברות התחבורה והתקשורת ענו כ-45 אחוזים שהן משתמשות במכשיר זה. בחברות השירותים רק כ-26 אחוזים מהחברות המייצאות ענו שהן משתמשות בהגנות אלו. בשנה האחרונה רמת ההגנות נותרה יציבה בחברות התעשייה בעוד שבחברות השירותים דווחו על ירידה.

* מאזן הנטו הוא ההפרש בין שיעור החברות והעסקים שדיווחו על גידול לבין שיעורן של אלה שדיווחו על ירידה. הקו העבה מתווה את הנתונים מנוכחי העונתיות, הדק - את המקוריים.

1. מאזן הנטו הכולל חושב על פי מאזן הנטו מנוכה העונתיות של כל ענף, כשנלקח בחשבון משקל הענף בתוצר העיסוקי.
2. כשמאזן הנטו מעל לרצועה המוצללת המשק נטוה לגאות, מתחתיה להאטה, בתוך ההצללה - אין מסקנה מובהקת.

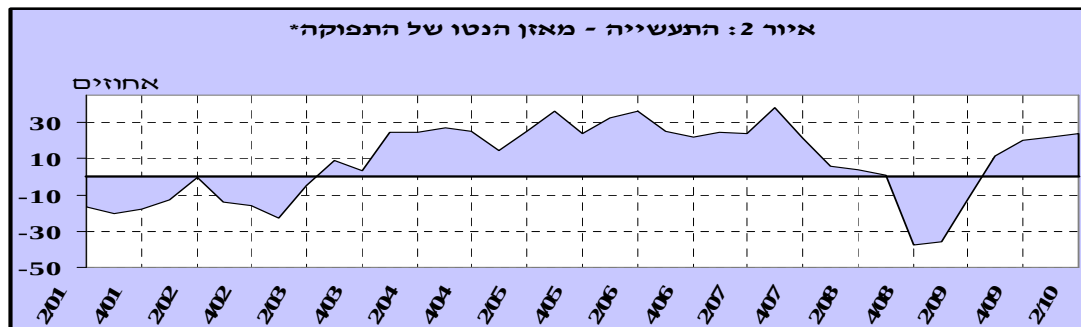
1. התפתחויות ברמה המשקית (מאקרו):

מנייתוח דיווחי כל החברות והעסקים המשתתפים בסקר, תוך שקלול מאזני הנטו של כל ענף על פי משקלו בתוצר, עולה כי ברביע השני של שנת 2010 נמשכה העלייה בפעילות של המגזר העסקי בישראל, תוך התמתנות קלה לעומת הרביע הקודם (איור 1). הפעילות בכל הענפים למעט בענף הבניה גדלה – כפי שמשתקף במאזני הנטו החיוביים שלהם, וברמה הנמוכה של מגבלות הביקוש. המשך העלייה בפעילות ניכר במיוחד בשוק המקומי ופחות מכך בפעילות בחו"ל.

המדד המוביל לפעילות המגזר העסקי צופה התרחבות נוספת בפעילות סך המגזר העסקי ובענפי השונים גם ברביע הבא. עם זאת ניתוח המדד המוביל הענפי מראה גם כי בענפי התעשייה, הבניה ושירותי היי-טק גדלה ההסתברות להאטה בקצב ההתרחבות.

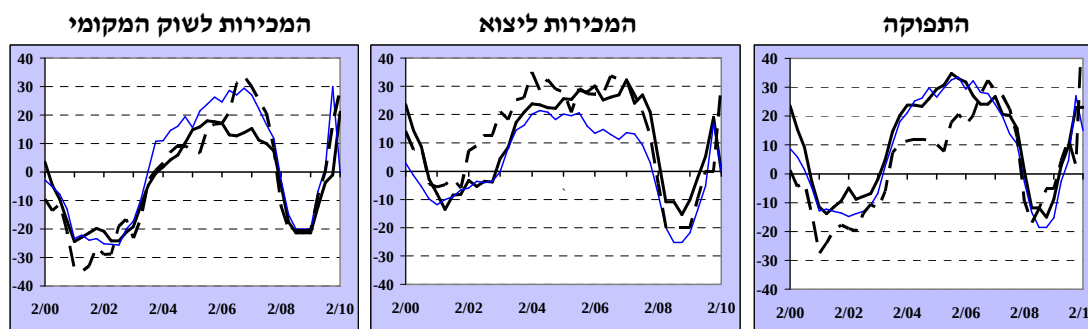
2. התפתחויות ברמה הענפית:

מדיווחיהן של חברות **התעשייה** עולה כי ברביע השני של שנת 2010 נמשכה התרחבות הפעילות, בהיקף דומה לעליות שנרשמו במאזן הנטו ברביע הראשון של שנת 2009 (לוח 3 ואיור 2). ההתרחבות השתקפה בעלייה ניכרת של מאזן הנטו של המכירות המקומיות ואילו זה של היצוא עלה רק במתינות. ברביע הנסקר נרשמה יציבות בחומרת מגבלת הביקוש בארץ ובחו"ל לעומת הרביע הקודם. צמיחת הפעילות בענף התבטאה במידה מסוימת גם בהתפתחות גורמי הייצור בענף: החברות מדווחות על עלייה במספר העובדים אם כי באופן מתון יחסית ועל המשך העלייה בשיעור הניצול של המכונות והציוד. החברות צופות כי הרביע הבא יתאפיין בהמשך עליית הפעילות בשוק המקומי – בעוצמה נמוכה מזו של הרביע הנוכחי, וכן כי ברביע הבא תהיה ירידה מתונה ביצוא, כפי שעולה מנתוני ההזמנות ליצוא.

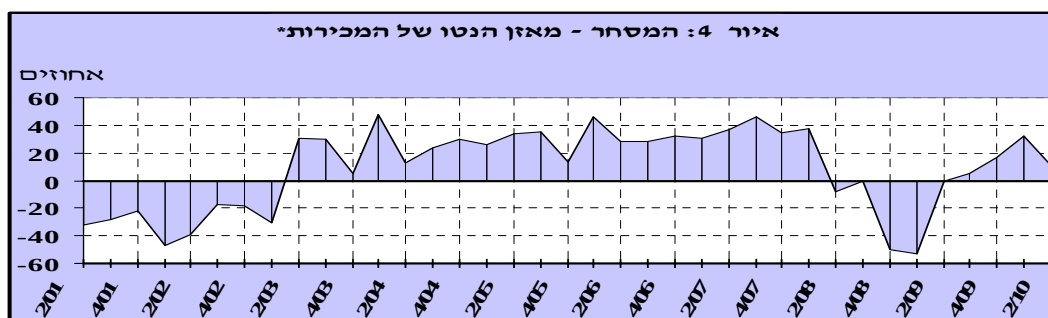
ממיון חברות התעשייה על פי החדשנות שלהן – מסורתיות, מעורבות ומתקדמות, מתברר כי העלייה במאזן הנטו כללה את כל סוגי קבוצות הענפים. במכירות ליצוא בלטו העליות בחברות מתקדמות ומעורבות ובחברות מסורתיות נרשמו עליות מתונות בלבד. כלל סוגי החברות מדווחות כי ברביע הבא צפויה התמתנות של ממש בהזמנות ליצוא. החברות המסורתיות והמעורבות צופות גם התמתנות במכירות לשוק המקומי בעוד שחברות מתקדמות צופות האצה במכירות אלו (לוח 1.1 ואיור 3). ניתוח פעילות ענפי המשנה (לוח 15) מלמד כי נרשמו עליות בולטות בתפוקה, במכירות המקומיות וביצוא בענפי הכימיה, גומי פלסטיק מזון ומשקאות. מנגד בענפי האלקטרוניקה וחשמל וכלי הובלה נרשמו קיפאון ביצוא בפועל ועליה מתונה בהזמנות ליצוא לרביע הבא. יודגש כי בהזמנות ליצוא לרביע הבא נרשמה התמתנות בכלל הענפים (למעט יהלומים) ואף ירידות בענפי נייר ודפוס, מתכת ומכונות. ממיון חברות התעשייה על פי **גודלן** (מספר המועסקים בהן) מתברר כי ההתרחבות בשוק המקומי וביצוא הקיפה חברות גדולות בעוד שבחברות הקטנות והבינוניות נרשמה יציבות בפעילות (לוח 16). יצוין כי הירידה הצפויה ליצוא ברביע הבא מתמקדת בעיקר בחברות קטנות והבינוניות ובחברות גדולות צפויה עליה מתונה בלבד בהזמנות ליצוא.

איור 3: מאזני הנטו* של חברות התעשייה, ממיינות על פי ההון האנושי והחדשנות

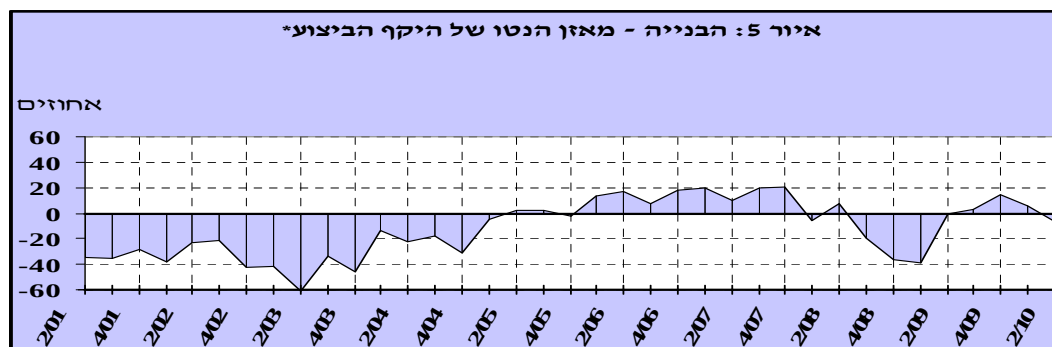

הקו העבה - הענפים המתקדמים; המקווקו - הענפים המעורבים; הדק - הענפים המסורתיים.
*ממוצע נע של השנה האחרונה

על פי דיווחיהן של חברות **המסחר** נמשכה העלייה בהיקף המכירות במהלך הרביע השני בשיעור מתון יותר מהרביע הקודם. עליית המכירות ברביע הנוכחי וברביע החולף של חברות המסחר משתקפת גם בעלייה במספר העובדים בענף. החברות צופות האצה של עליית המכירות ברביע הבא (לוח 5 ואיור 4). העלייה בפעילות משתקפת גם ברמתם הנמוכה יחסית של חומרת מגבלות הביקוש (לוח 17 ואיור 9).

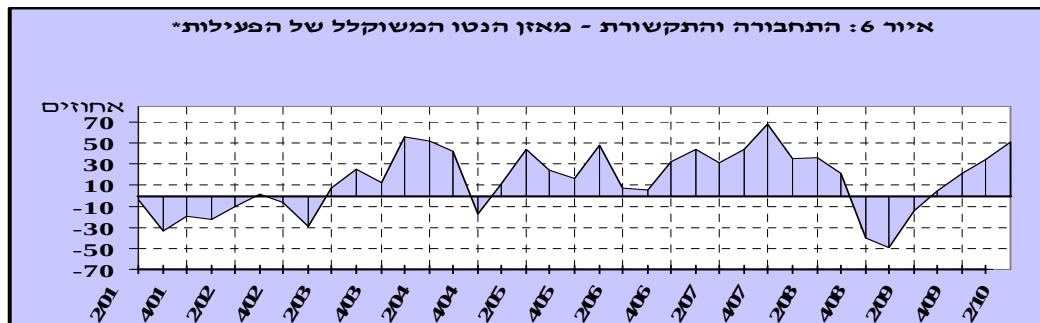

מדיווחי חברות **הבנייה** עולה כי ברביע הנסקר נרשמה יציבות בהיקף הביצוע של עבודות בינוי, לאחר עליה מתונה בה ברביע הקודם (לוח 7 ואיור 5). בהיקף בניית תשתיות נרשמה ירידה ובבניית מבנים נרשמה עליה מתונה. כלל הנתונים באשר לפעילות הענף מלמדים על חולשתו: קפאון בהיקף התחלות הבנייה, עליה מתונה בהיקף גמר הבנייה, ירידה במאזן הנטו של מספר העובדים. הציפיות של החברות לרביע הבא הן לעליה מתונה בביצוע עבודות בינוי ברביע הבא. החברות ציינו את מגבלת מחירי הקרקעות כמגבלה האפקטיבית ביותר מצד ההיצע וחמרתה עלתה ברביע זה ביחס לרביע הקודם. ייתכן שהגידול בחומרת ההיצע השתקף גם בעליה המואצת הרביע במחירי התפוקה של הענף.

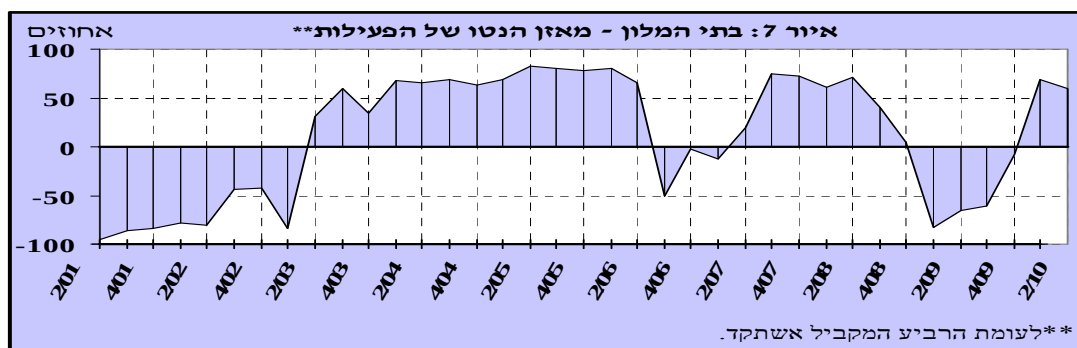

מדיווחיהן של חברות **התחבורה והתקשורת** עולה כי ברביע הנסקר התרחבה הפעילות. העלייה בפעילות ובמכירות שירותים לישראלים הקיפה את כל ענפי המשנה הכלולים בענף זה אך במיוחד

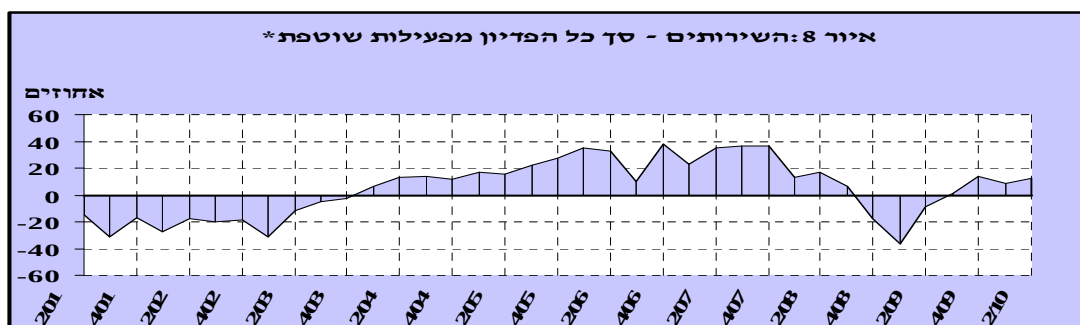
בלטה בתחבורה הימית והאווירית (לוח 9 ואיור 6). ניתוח חומרת המגבלות מצביע על המשך ההקלה במגבלת הביקוש הטמונה בהיקף תיירות החוץ והפנים. מנגד נרשמה עליה בחומרת מגבלת ההיצע הקשורה למחסור בעובדים מקצועיים ובצד הביקוש עלתה חומרת מגבלת החרפת התחרויות בענף. (לוח 17 ואיור 9). החברות צופות עליה בהיקף ההזמנות, אם כי בשיעור מתון יותר מצפויותיהן ברביע הקודם.

החברות בענף **המלונאות** דיווחו על המשך העלייה בפעילות (לעומת הרביע המקביל אשתקד; לוח 11 ואיור 7), לאחר שבשנת 2009 נרשמה התכווצות בענף על רקע המשבר הכלכלי בארץ ובעולם. בפרט, לאחר ירידה חדה ומתמשכת בלינות התיירים מחו"ל עלה מאד מספר הלינות שלהם ברביע זה, בדומה לרביע הקודם וחומרת מגבלת הביקוש באשר להיקף התיירים מחו"ל המשיכה לשמור על רמתה הנמוכה זה הרביע השני ברציפות. יודגש כי עלייה זו הינה לעומת רמתה הנמוכה של פעילות בתי המלון ברביע השני אשתקד. מנגד בלינות ישראלים נרשמה עליה מתונה בלבד. מצב זה של עליה בלינות התיירים ועליה קלה בלינות הישראלים צפוי להמשיך גם ברביע הבא על פי נתוני ההזמנות של בתי המלון הנכללים בסקר. ראוי לציון כי החברות מדווחות על עליה בחומרת קשיי המימון בענף.

דיווחי החברות בענף **השירותים העסקיים** מלמדים על המשך העלייה בפעילות הודות לגידול המכירות בארץ. היקף המכירות של השירותים בחו"ל רשם יציבות (לוח 13 ואיור 8). בדומה לגידול בסך הפעילות נרשם גידול במספר העובדים בענף. זאת ועוד, על פי דיווחי החברות סה"כ ההזמנות בכלל ומחו"ל בפרט לרביע הבא גדלו, אם כי בשיעור מתון במקצת מהציפיות שנרשמו ברביע הקודם.

לוח 1: הפעילות הכלכלית בענפי המשק, על פי מאזן הנטו של דיווחי החברות (נתונים מקוריים ומנוכחי עונתיות, אחוזים)												
2010		2009				2008				2007		
II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	
24	22	20	12	-13	-36	-37	*1	*4	*6	21	38	התעשייה (התפוקה)
23	31	24	*3	-14	-31	-34	-9	*3	12	23	31	מנוכה עונתיות
*11	32	16	*5	*0	-53	-50	*0	*-8	38	34	46	המסחר (המכירות)
14	26	24	*1	*3	-56	-46	*-5	*-6	31	41	43	מנוכה עונתיות
*-7	*6	*15	*3	*0	-39	-36	-20	*8	*-6	20	19	הבנייה (היקף הביצוע)
*-13	*11	*16	*4	*-6	-36	-34	-21	*1	*-3	21	23	מנוכה עונתיות
51	34	*22	*5	*-22	-49	-40	33	37	35	69	44	התחבורה והתקשורת (הפעילות)**
47	41	*18	*5	*-16	-47	-46	33	36	35	63	52	מנוכה עונתיות
60	68	*-8	-61	-65	-83	5	40	72	61	73	75	בתי המלון (הפעילות)***
13	9	14	*1	*-9	-36	-17	6	17	14	36	37	השירותים העסקיים (הפעילות)
*7	19	13	*-3	-11	-31	-18	*3	13	22	36	33	מנוכה עונתיות
19	19	16	3	-10	-41	-30	5	13	17	36	39	סה"כ הסקטור העיסקי
16	25	17	-1	-11	-38	-29	1	11	21	36	36	מנוכה עונתיות

לוח 1.1: מאזן הנטו לתפוקה של חברות התעשייה, ממיונות על פי עתירות ההון האנושי והחדשנות (נתונים מקוריים, אחוזים)												
2010		2009				2008				2007		
II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	
23	22	31	*9	*-10	-34	-41	*2	16	*9	30	33	חברות מתקדמות
58	*3	*10	34	25	-37	-48	*18	*3	*0	*14	63	חברות מעורבות
15	28	17	*6	-26	-36	-31	*-6	*-5	*5	17	35	חברות מסורתיות
* כוכבית לימין המספר מציינת תוצאה בלתי מובהקת סטטיסטית (ברמה של עשרה אחוזים). ** מבחן המובהקות פחות אינדיקטיבי בתחבורה ובתקשורת, בגלל המספר הקטן של החברות. *** לעומת הרביע המקביל אשתקד.												

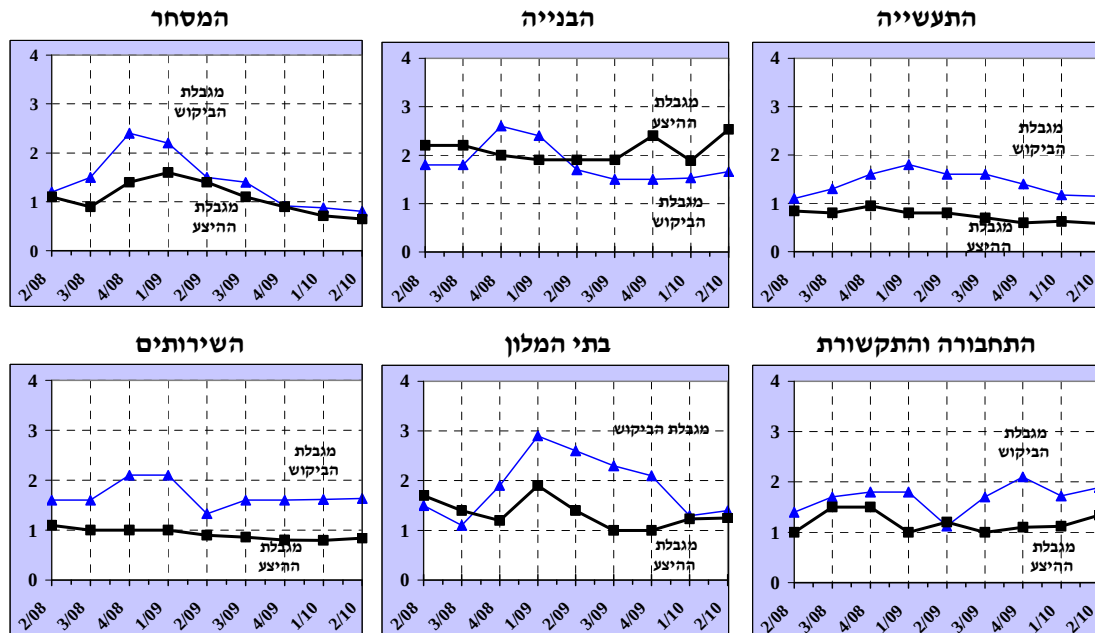
הגנות מפני סיכונים שער חליפין

ברביע זה נשאלו החברות האם בחברתם משתמשים ב"הגנות" (ראה לוח 1 א'): חוזים עתידיים, אופציות וכו' בכדי להגן מפני סיכונים הקשורים לשינויים בשערי חליפין של המטבעות הזרים ביחס לשקל והאם בשנה האחרונה חל שינוי בחברה בהיקף השימוש ב"הגנות" אלו מפני סיכונים הקשורים לשינויים בשערי חליפין. מתשובות החברות עולה כי בענפי התעשייה כחמישים וארבעה אחוזים מכלל החברות המייצאות שענו על השאלה משתמשות בהגנות אלו בעוד שבתחבורה ותקשורת ענו כארבעים וחמשה אחוזים משתמשות במכשיר זה ובשירותים רק כעשרים וששה אחוזים מהחברות המייצאות ענו שהן משמשות בהגנות אלו. כצפוי בחברות התעשייה והשירותים שיעור המשתמשים בהגנות אלו הולך וגדל ככל שגודל החברה עולה. ביחס לשאלה על השינוי שחל בשימוש בהגנות אלו בשנה האחרונה נמצא כי אחוז החברות שענו כי הקטינו את השימוש בכלי זה בענף התעשייה דומה לאחוז החברות שענו כי הגדילו השימוש בהגנות אלו באותה תקופה. בענף השירותים, מנגד, אחוז החברות המייצאות שענו כי הקטינו את השימוש בהגנות בשנה האחרונה הגיע ל-78 אחוז מתוך סך המשיבים, בעוד שרק 8 אחוזים ענו כי הגדילו את השימוש במכשיר זה.

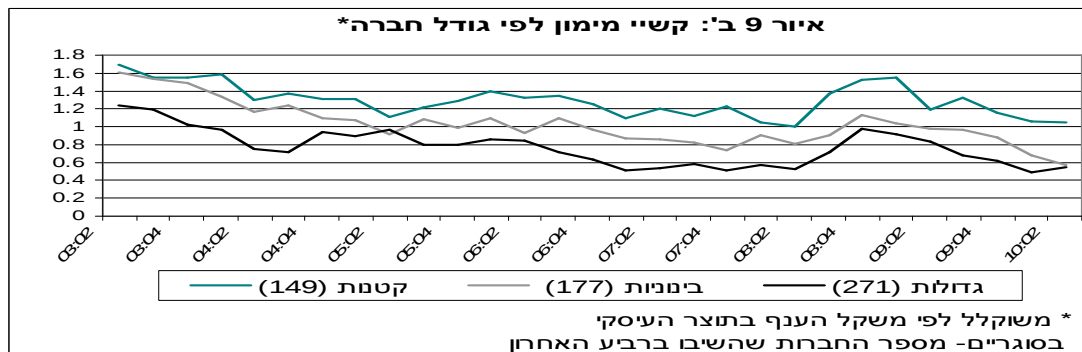
לוח 1א': אחוז השימוש ב"הגנות" של החברות הנסקרות בסקר

האם בחברתך משתמשים ב"הגנות": חוזים עתידיים, אופציות וכו' (באחוזים)			
כן	לא	לא רלוונטי	
53	40	7	תעשייה
54	7	39	שירותים
14	57	28	
26	59	16	
האם בשנה האחרונה שיניתם את היקף השימוש בחוזים עתידיים, אופציות וכו' (באחוזים)			
הגדילו	ללא שינוי	הקטינו	ענף
15	67	18	תעשייה
15	67	18	שירותים
5	11	84	
8	14	78	

איור 9 א': חומרת המגבלות לביצוע הפעילות שתוכננה (ממוצע)¹
 חומרת המגבלה: 0- אין מגבלה, 1 - קלה, 2 - מתונה, 3 - חמורה, 4 - חמורה במיוחד

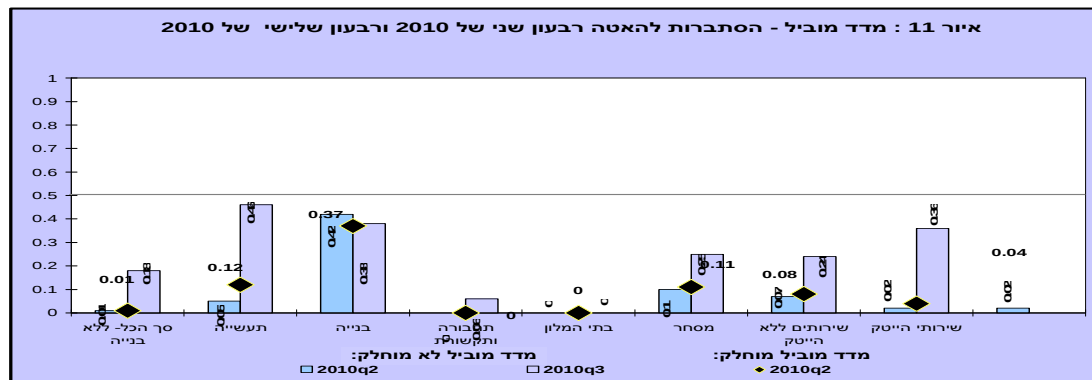
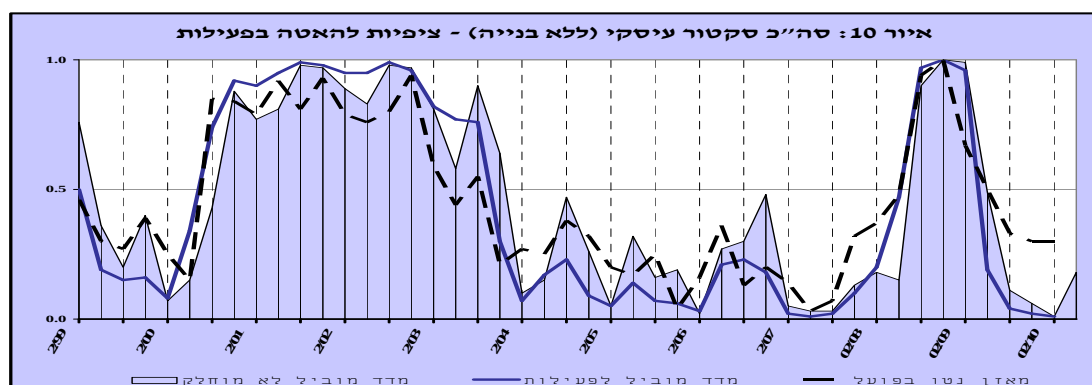
(1) לכל רביע נבחרה החומרה המירבית בין המגבלות שבסעיפי הביקוש ובסעיפי ההיצע. המקור: לוח 17.

המדד המוביל

המדד המוביל (ללא בנייה) בסקר זה צופה התרחבות נוספת בפעילות המגזר העסקי לרביע השלישי של שנת 2010. ערך המדד המוביל נמוך באופן משמעותי מערך הסף של 0.5¹, והוא מבסס את ההערכה בדבר הכיוון החיובי של הפעילות במשק. עם זאת בחינה של ערכי המדד המוביל בחלוקה ענפית מצביעה על תמונה פחות חד משמעית.

המדד המוביל מחושב ברמת המגזר העסקי (איור 11), והן עבור כל אחד מששת ענפי הסקר וכן עבור ענף שירותי ההי-טק (איור 10 ודיאגרמות אי-ח' בנספח). המדדים המובילים הענפיים בסקר זה צופים את המשך ההתרחבות בכלל הענפים, אולם, בענפי הבניה, התעשייה ושירותי ההי-טק גדלה מאוד ההסתברות להאטה והתקרבה אל ערך הסף של 0.5.

סקר הציפיות לאינפלציה

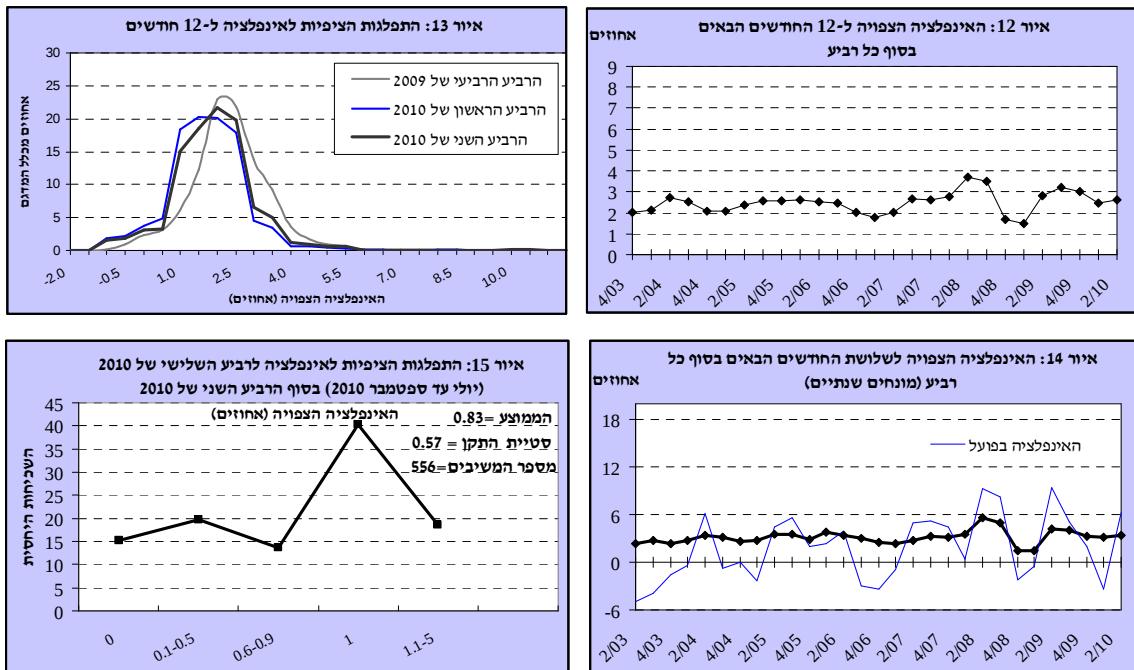
שיעור עליית המחירים שתצטבר להערכת החברות והעסקים, במשך 12 החודשים הקרובים (יולי 2010 עד יוני 2011) עמד על 2.6 אחוזים קצת מעל השיעור ברביע הקודם [2.5 אחוזים], אך בתוך תחום יציבות המחירים (1 עד 3 אחוזים). יודגש כי זה הרביע השני ברציפות שהציפיות לאינפלציה שנה קדימה נמצאות בתוך תחום יציבות המחירים לאחר שבשני הרביעים האחרונים של 2009 הן היו מעל תחום זה (איור 12).

במקביל לעליית ממוצע הציפיות לאינפלציה ל-12 החודשים הקרובים, גם התפלגות הציפיות לאינפלציה מעידה על עליה בציפיות לעליות מחירים - החציון של ההתפלגות ברביע זה עלה לרמה של 3 אחוזים, לעומת 2.5 אחוזים ברביע הקודם. השכיח עלה בצורה חדה משני אחוזים בסקר הקודם ל-3 אחוזים בסקר הנוכחי.

¹ כל עוד המדד המוביל נמוך מסף של 0.5, לא ניתן לאבחן בוודאות התרחבות בקצב הצמיחה ברביע עוקב. אם המדד עובר את הסף, מסיקים כי הפעילות תתמתן ברביע הבא.

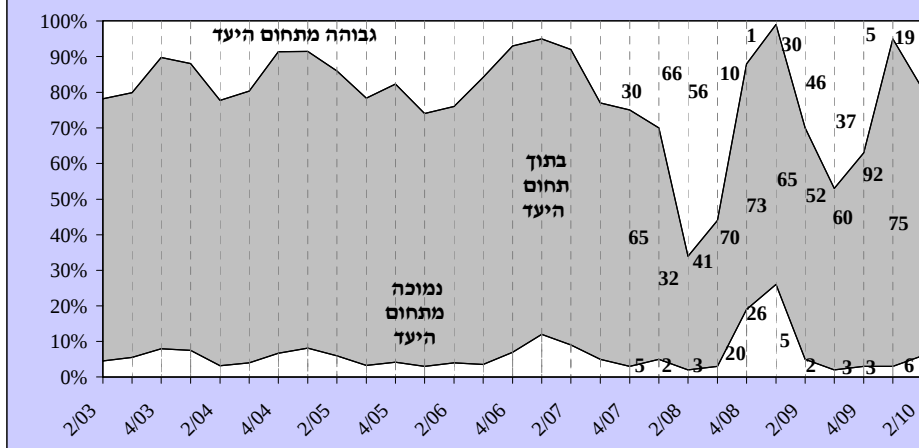
שיעור עליית המחירים הצפוי ברביע הקרוב (יולי 2010 עד ספטמבר 2010) עלה במקצת לרמה של 3.3 אחוזים במונחים שנתיים, לעומת 3.1 אחוזים ברביע הקודם, ולעומת סביבה של 4.5 אחוזים במרבית שנת 2009 (איור 14).

עוד עולה מסקר הציפיות לאינפלציה, כי שיעור החברות הצופות שהאינפלציה תחרוג מהגבול העליון של התחום¹ המוגדר כיציבות מחירים, עלה והוא עמד ברביע זה על רמה של 18 אחוזים לעומת 5 אחוזים ברביע הקודם (התחום העליון באיור 16). במקביל, בשיעור החברות הצופות כי האינפלציה ב-12 החודשים הבאים תהיה בתוך התחום המוגדר כיציבות מחירים נרשמה ירידה מ-92 אחוזים ברביע הקודם ל-78 ברביע זה (התחום האמצעי באיור 16). שיעור החברות הצופות כי האינפלציה ב-12 החודשים הבאים תהיה נמוכה מיעד יציבות המחירים הוא 4 אחוזים (התחום התחתון באיור).

איור 16: ההסתברות להמצא בתחום יעד האינפלציה על פי האינפלציה הצפויה בשנים עשר החודשים הבאים (השיעור מכלל המשיבים)

התחום התחתון באיור
מציג את שיעור המשתתפים בסקר, שצופים שהאינפלציה השנתית תהיה נמוכה מהגבול התחתון של תחום היעד.
התחום האמצעי מציג את שיעור המשתתפים שצופים שהאינפלציה תהיה בתוך תחום היעד.
התחום העליון מציג את שיעור המשתתפים שצופים שהאינפלציה תהיה גבוהה מתחום היעד.

¹ תחום היעד ל-12 החודשים הבאים הוא 1 עד 3 אחוזים.

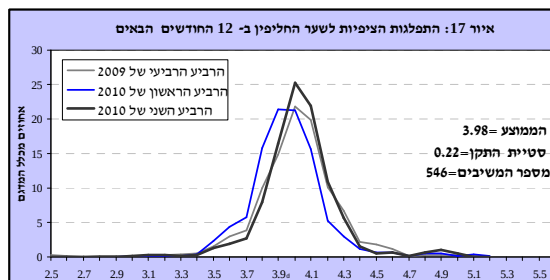
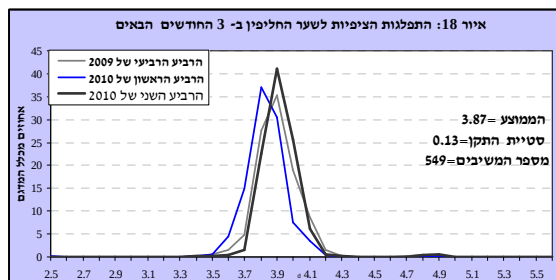
לוח 2: ניתוח סטטיסטי של הציפיות לאינפלציה ל-12 החודשים הבאים

2010		2009				2008				2007		
II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	
3.00	2.00	3.00	3.00	3.00	1.00	2.00	3.00	4.00	3.00	3.00	3.00	1. השכיר
3.00	2.50	3.00	3.00	3.00	1.25	1.50	3.50	3.80	2.90	2.80	2.50	2. החציון
2.64	2.45	3.03	3.22	2.81	1.47	1.70	3.52	3.70	2.69	2.77	2.67	3. הממוצע
1.16	1.05	1.05	1.21	1.19	1.31	1.37	1.44	1.42	1.04	0.92	1.09	4. סטיית התקן
-0.36	0.45	0.03	0.22	-0.19	0.47	-0.30	-0.30	-0.30	-0.31	-0.23	-0.33	5. ההטיה*
553	584	509	552	472	466	470	490	472	483	504	413	מספר החברות שדיווחו

* ההטיה מחושבת כהפרש בין הממוצע לשכיר.

הציפיות לשינוי בשער החליפין שקל/דולר

החברות והעסקים המשתתפים בסקר נשאלו על ציפיותיהם לגבי הרמה של שער השקל ביחס לדולר בסוף הרביעי הבא (30.09.2010) וכעבור שנה ממועד עריכת הסקר (30.06.2011). הציפייה לשער החליפין בתום 12 החודשים הקרובים (סוף יוני 2011) היא לרמה של 4 שקלים לדולר, שער הגבוה מזה שנצפה בסקר הקודם שעמד על 3.9 שקלים לדולר. שער הדולר לעומת השקל שהחברות צופות (בממוצע) לסוף הרביעי הבא הוא 3.9 שקלים לדולר לעומת 3.8 שקלים לדולר ברביעי הקודם. נציין כי שער החליפין הממוצע נכון ליום הדיווח של החברות שהשתתפו בסקר עמד על 3.85 ש"ח לדולר.

התעשייה

13

לוח 3: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות התעשייה שדיווחו¹

	2010		2009				2008				2007		
	II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	
1. התפוקה	24	22	20	12	-13	-36	-37	*1	*4	*6	21	38	
2. המכירות	19	22	19	9	-17	-41	-46	*-1	*7	*-1	26	33	
3. המכירות בשוק המקומי	13	16	11	*6	-17	-42	-42	*-5	*0	*-1	17	31	
4. היצוא	15	17	11	*-1	-18	-42	-42	*-4	*8	*5	26	29	
5. מלאי חומרי הגלם	20	10	*3	*2	-20	-26	-8	*4	9	9	18	22	
6. מלאי המוצרים המוגמרים	17	*1	11	*-6	-20	-16	*3	11	*6	10	11	17	
7. שיעור הניצול של המכונות והציוד	18	15	9	*5	-20	-43	-39	-8	*-3	*-2	8	25	
8. מספר העובדים	7	*4	*-5	-10	-25	-43	-36	*-5	*-3	*2	16	15	
9. ההזמנות לשוק המקומי	*7	15	10	*-4	-15	-45	-50	-23	*-2	*5	10	15	
10. ההזמנות ליצוא	*5	23	11	*7	-18	-47	-45	-11	9	*4	15	28	
מספר החברות שדיווחו	216	227	232	263	244	250	272	272	265	270	252	220	

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.
* מצוין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 4: התעשייה ברביע השני של 2010

(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	מאזן הנטו		
					2010 II	2010 I	
א. הפעילות ברביע הנסקר							1. התפוקה
	6	14	36	38	6	24	(5)
	6	19	31	37	7	19	(5)
	6	18	39	33	4	13	(5)
	7	15	41	30	7	15	(6)
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *							5. מלאי חומרי הגלם
	3	11	52	26	8	20	(5)
	2	11	57	29	1	17	(4)
	3	15	46	31	5	18	(5)
	2	10	69	19	0	7	(4)
9. ההזמנות לשוק המקומי	2	16	57	24	1	7	(5)
	6	16	51	21	6	5	(5)
							10. ההזמנות ליצוא
מספר החברות שדיווחו					216	227	

* על פי הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר.

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן.

ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

לוח 5: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות המסחר שדיווחו¹

2010		2009				2008				2007		
II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	
*11	32	*16	*5	*0	-53	-50	*0	*-8	38	34	46	1. המכירות
*-3	*-1	*-1	*-1	*-12	*-16	*-17	*9	*17	*16	34	30	2. המלאי בסוף הרביע
20	17	20	17	18	*3	*11	*12	19	25	22	17	3. אחוז המכירות באשראי
*2	*-3	*2	*-2	*0	-10	-9	*3	*0	*6	*3	14	4. תקופת ההמתנה של לקוחות לאספקה
*7	*5	*0	*1	-24	-55	-53	*-17	*6	*9	16	*8	5. התחזית לשינוי במספר העובדים הקבועים
40	51	35	28	24	-38	-35	*-3	53	*22	63	57	6. הציפיות למכירות ברביע הבא
*4	10	*2	*3									7. מספר העובדים
90	94	86	117	33	32	36	36	36	32	32	24	מספר החברות שדיווחו

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 6: המסחר ברביע השני של 2010
(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו							2010	2010
							II	I
ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית				
5	22	35	37	1	11 (8)	32 (8)	א. הפעילות ברביע הנסקר 1. המכירות	
1	26	49	22	2	-3 (8)	-1 (7)	2. המלאי בסוף הרביע	
0	7	66	22	5	20 (6)	17 (6)	3. אחוז המכירות באשראי	
0	2	94	4	0	2 (3)	-3 (3)	4. תקופת ההמתנה של לקוחות לאספקה	
1	8	78	13	0	4 (5)	10 (5)	5. מספר העובדים	
								ב. הפעילות החזויה לרביע הבא
0	5	83	11	1	7 (4)	5 (5)	6. התחזית לשינוי במספר העובדים הקבועים	
0	13	34	50	3	40 (8)	51 (7)	7. הציפיות למכירות ברביע הבא	
					90	94	מספר החברות שדיווחו	

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

הבנייה

15

לוח 7: מאזן הנטו כאחוז מסך חברות הבנייה שדיווחו¹

2010		2009				2008				2007		
II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	
*-7	*6	*15	*0	*0	-39	-20	*8	*-6	20	19	*7	1. היקף הביצוע של עבודות בינוי
*7	*3	*3	*-3	*-3	-48	*-6	*0	*3	17	*13	*-3	מזה: 2. בניית מבנים
*-19	*-12	*-18	*-17	*-4	-48	-30	*9	*-7	24	*8	30	3. בניית תשתיות
*18	*15	*12	22	*14	-34	26	49	40	38	30	23	4. מחירי התפוקה
*0	*6	*19	*3	*-6	-43	-40	*5	*-12	*-3	*-10	*8	5. היקף ההתחלות של בניית מבנים (במ"ר)
*4	*-3	*3	*-6	*0	-34	*-3	*5	*9	*0	*-10	*10	6. היקף הגמר של בניית מבנים (במ"ר)
25	22	*6	*9	*3	*0	26	*8	18	15	27	21	7. משך הבנייה של מבנים
*13	24	*18	*10	*6	-30	-22	*5	*3	25	*6	23	8. הציפיות לביצוע עבודות בינוי ברביע הבא
*-14	*-9	*-6	*-3									9. מספר העובדים
30	36	36	39	35	37	36	41	36	44	33	42	מספר החברות שדיווחו

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 8: הבנייה ברביע השני של 2010

(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	מאזן הנטו		
					2010 II	2010 I	
10	23	41	26	0	-7 (14)	6 (12)	א. הפעילות ברביע הנסקר
7	11	57	25	0	7 (12)	3 (12)	1. היקף הביצוע של עבודות בינוי
14	24	43	19	0	-19 (16)	-12 (13)	מזה: 2. בניית מבנים
0	18	46	36	0	18 (13)	15 (11)	3. בניית תשתיות
11	17	44	28	0	0 (14)	6 (12)	4. מחירי התפוקה
4	6	76	14	0	4 (9)	-3 (10)	5. היקף ההתחלות של בניית מבנים (במ"ר)
0	4	67	29	0	25 (10)	22 (9)	6. היקף הגמר של בניית מבנים (במ"ר)
11	14	64	11	0	-14 (11)	-9 (8)	7. משך הבנייה של מבנים
13	14	33	40	0	13 (15)	24 (12)	8. מספר העובדים
							ב. הפעילות החזויה לרביע הבא
							9. הציפיות לביצוע עבודות בינוי ברביע הבא
					30	36	מספר החברות שדיווחו

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

לוח 9: מאזן הנטו המשוקלל כאחוז מסך חברות התחבורה והתקשורת שדיווחו¹

2010		2009				2008				2007		
II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	
א. הפעילות ברביע הנסקר												
51	*34	*22	*5	*-15	-49	-40	*21	37	*35	69	44	1. רמת הפעילות הכוללת
50	42	*21	*0	*-9	-41	-44	*30	*38	*32	68	44	2. מכירת שירותים לישראלים
*12	*-4	*4	*-12	*-11	-40	-11	16	*-10	*-6	*20	*13	3. מכירת שירותים לזרים
*29	46	*11	*2	*-6	-56	-44	*17	36	*39	45	41	4. ניצול הציוד (כושר המעמס, התפוסה וכד')
42	23	*8	*-4									5. מספר העובדים
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא												
48	57	*21	*5	*15	*-10	*-41	*7	34	72	59	46	6. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא
36	43	42	46	32	27	30	25	20	28	24	21	מספר החברות שדיווחו

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה. על השקלול ראו נספח בסוף הפרסום. * מצייין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 10: התחבורה והתקשורת ברביע השני של 2010

(אחוזים מסך כל החברות שהתייחסו לכל סעיף)

מאזן הנטו						
2010 II	2010 I	עלייה משמעותית	עלייה מתונה	ללא שינוי	ירידה מתונה	ירידה משמעותית
א. הפעילות ברביע הנסקר						
51	*34	9	45	44	0	2
1. רמת הפעילות הכוללת						
50	42	8	50	34	5	3
2. מכירת שירותים לישראלים						
12	*-4	8	15	65	11	0
3. מכירת שירותים לזרים						
29	46	5	31	56	5	2
4. ניצול הציוד (כושר המעמס, התפוסה וכד')						
42	23	1	41	58	0	0
5. מספר העובדים						
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא						
48	57	8	48	34	7	2
6. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא						
36	43					
מספר החברות שדיווחו						

ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

בתי המלון

17

לוח 11: מאזן הנטו כאחוז מסך המלונות שדיווחו¹

2010		2009				2008				2007		
II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	
60	68	*-8	-61	-65	-83	*5	40	72	61	73	75	א. הפעילות ברביע הנסקר
60	66	-35	-81	-78	-85	*10	45	85	70	70	65	1. סך הפעילות
*12	58	27	*-2	-27	-73	-45	*13	*0	*-8	*-18	*0	2. מספר הלינות של תיירים מחו"ל
*-9	45	*5	24	*-5	*0	43	26	26	24	49	67	3. מספר הלינות של ישראלים
45	50	*0	-41									4. הפדיון הממוצע לחדר
												5. מספר העובדים
												ב. הפעילות החזויה לרביע הבא**
19	-5	-5.25	-38	-68	-88	-70	*2	63	76	46	62	6. ההזמנות שנתקבלו לרביע הבא
29	59	*6	-33	-73								7. ההזמנות של תיירים מחו"ל שנתקבלו לרביע הבא
*4	37	*-19	-45	-63								8. ההזמנות של ישראלים שנתקבלו לרביע הבא
35	38	37	42	41	40	47	39	37	40	40	45	מספר המלונות שדיווחו

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת הרביע המקביל אשתקד לבין אלו שדיווחו על ירידה.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

** הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר ויבוצעו בעתיד.

החל מהרביע השני של 2009 מאזן הנטו של סך ההזמנות (סעיף 6) אינו מבוסס על שאלה ישירה, אלא משקלל את ההזמנות של תיירים מחו"ל ושל מקומיים.

לוח 12: בתי המלון ברביע השני של 2010

(אחוזים מסך כל בתי המלון שהתייחסו לכל סעיף)

ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	מאזן הנטו		
					2010 II	2010 I	
3	6	22	35	34	60 (11)	68 (11)	א. הפעילות ברביע הנסקר
6	8	12	31	43	60 (12)	66 (11)	1. סך הפעילות
12	11	42	26	9	12 (13)	58 (11)	2. מספר הלינות של תיירים מחו"ל
6	40	17	34	3	-9 (15)	45 (12)	3. מספר הלינות של ישראלים
0	3	49	33	15	45 (10)	50 (9)	4. הפדיון הממוצע לחדר
							5. מספר העובדים
3	18	29	32	18	29 (13)	59 (11)	ב. הפעילות החזויה לרביע הבא
4	12	64	12	8	4 (12)	37 (11)	7. ההזמנות של תיירים מחו"ל שנתקבלו לרביע הבא
							8. ההזמנות של ישראלים שנתקבלו לרביע הבא
					35	38	מספר החברות שדיווחו

הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן. ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

לוח 13: מאזן הנטו כאחוז מסך עסקי השירותים שדיווחו¹

2010		2009				2008				2007		
II	I	IV	III	II	I	IV	III	II	I	IV	III	
א. הפעילות ברביע הנסקר												
13	9	14	*1	*-9	-36	-17	*6	17	14	36	37	1. סך כל הפדיון מפעילות שוטפת
13	13	14	*2	-17	-38	-16	*4	16	10	33	27	2. מכירת שירותים בארץ
*-2	*-3	*7	-16	*4	-38	*-13	*1	21	18	36	33	3. מכירת שירותים בחו"ל
13	11	7	*-2	-15	-29	-16	*7	12	21	25	22	4. מספר העובדים
15	13	9	*0	-13	-25	-10	*6	14	24	29	26	5. מזה: מקצועיים
*-2	*1	*8	*-4	-12	-16	*-1	*0	*-3	9	*6	*7	6. מספר העובדים הישראליים בחו"ל
ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *												
7. הזמנות או ציפיות לפעילות												
23	28	37	25	*6	-25	-38	*-2	25	23	40	41	הכוללת ברביע הבא
14	26	31	*11	23	-23	-36	*8	22	36	29	52	8. הזמנות מחו"ל לרביע הבא
231	261	241	272	183	185	204	188	191	197	188	163	מספר העסקים שדיווחו

(1) ההפרש בין אחוז החברות שדיווחו על עלייה ברביע הנוכחי לעומת קודמו לבין אלו שדיווחו על ירידה.
* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 14: ענפי השירותים ברביע השני של 2010

(אחוזים מסך כל העסקים שהתייחסו לכל סעיף)

					מאזן הנטו		
ירידה משמעותית	ירידה מתונה	ללא שינוי	עלייה מתונה	עלייה משמעותית	2010 II	2010 I	
							א. הפעילות ברביע הנסקר
5	16	45	31	3	13 (5)	9 (5)	1. סך כל הפדיון מפעילות שוטפת
3	15	51	28	3	13 (5)	13 (4)	2. מכירת שירותים בארץ
6	18	54	21	1	-2 (8)	-3 (7)	3. מכירת שירותים בחו"ל
0	10	67	20	3	13 (4)	11 (4)	4. מספר העובדים
1	5	73	19	2	15 (4)	13 (4)	5. מזה: מקצועיים
1	2	96	1	0	-2 (2)	1 (3)	6. מספר העובדים הישראליים בחו"ל
							ב. הפעילות החזויה לרביע הבא *
2	16	41	38	3	23 (5)	28 (4)	7. הזמנות או ציפיות לפעילות הכוללת ברביע הבא
5	12	52	27	4	14 (8)	26 (7)	8. הזמנות מחו"ל לרביע הבא
					231	261	מספר העסקים שדיווחו

* הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר.
הנתונים בסוגריים מציינים את סטיית התקן.
ערכים הקטנים (בערך מוחלט) מ-1.64 סטיות תקן אינם מובהקים סטטיסטית ברמה של עשרה אחוזים.

לוח 15: התעשייה ברביע הרביעי של 2009 וברביע הראשון של 2010

19

מספר השנה	הרביע	מספר החברות	סך כל התפוקה	המכירות בשוק המקומי	ההזמנות לשוק המקומי ¹	היצוא בפועל	ההזמנות ליצוא ¹	מלאי המוצרים	מספר המועסקים
2010	II	18	*28	*12	*20	*9	*0	*0	*-11
2010	I	19	*0	*-5	*12	56	50	*-16	*-11
2010	II	32	34	35	*14	*18	*9	*16	16
2010	I	28	43	48	22	38	*19	*4	*11
2010	II	19	*18	*6	*-6	*18	*7	53	*0
2010	I	16	*20	*13	*0	*27	*20	*-6	*-13
2010	II	37	72	41	*8	46	*17	*16	24
2010	I	35	26	31	49	*6	46	*11	*11
2010	II	33	*3	*-3	*-7	*3	*-8	21	*-3
2010	I	39	*3	*11	*9	*-12	*3	*-5	-21
2010	II	51	*12	*8	19	*5	*8	17	*4
2010	I	64	26	*-3	*5	25	*18	*13	*13
2010	II	20	*-16	*-26	*-11	-46	-38	*0	0
2010	I	20	*28	33	*6	*0	*8	*-11	26
2010	II	210	24	13	*7	13	*3	18	*6
2010	I	221	21	16	16	15	22	*2	*4
2010	II	6	33	*-20	0	67	50	*-17	50
2010	I	6	*50	*20	*-25	67	67	*-17	*17
2010	II	216	24	13	*7	15	*5	17	7
2010	I	227	22	16	15	17	23	*1	*4

(1) הזמנות שנתקבלו ברביע הנסקר ויבוצעו בעתיד.
* מצוין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 16: מאזן הנטו בענפי התעשייה והבנייה על פי גודל החברות ברביע הראשון של 2010²

חברות התעשייה					חברות הבנייה				
	סך הכל	קטנות	בינוניות	גדולות		סך הכל	קטנות	בינוניות	גדולות
תפוקה	24	*-13	*9	43	היקף ביצוע של עבודות בינוי	*-7	*-11	*0	*-10
סך המכירות	19	*-9	*7	34	התחלות בניית מבנים	*0	*0	*18	*-22
המכירות בשוק המקומי	13	*-10	*-2	26	גמר בניית מבנים	*4	*-13	27	*-11
היצוא	15	*0	*16	16	מחירי תפוקה	*18	*0	*9	44
מספר החברות	216	32	67	117	מספר חברות	30	9	11	10

(2) לפי מספר המועסקים (חברה קטנה: 1-19 עובדים, חברה בינונית: 20-99 עובדים, חברה גדולה: 100 עובדים ומעלה).
* מצוין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים).

לוח 17: חומרת המגבלות לביצוע הפעילות שתוכננה (ממוצע)¹

חומרת המגבלה: 0- אין מגבלה, 1 - קלה, 2 - מתונה, 3 - חמורה, 4 - חמורה במיוחד

התעשייה						התחבורה והתקשורת					
2010		2009				2010		2009			
II	I	IV	III	II	I	II	I	IV	III	II	I
מגבלות הביקוש						מגבלות הביקוש					
1.1	1.2	1.4	1.6	1.6	1.8	0.5	0.7	0.8	1.0	0.9	1.0
1.1	1.1	1.2	1.3	1.5	1.6	0.4	0.7	0.7	1.1	0.6	0.4
						1.0	1.2	1.2	1.2	1.4	1.4
						1.9	1.7	2.1	1.7	1.9	1.8
מגבלות ההיצע						מגבלות ההיצע					
0.3	0.4	0.3	0.3	0.2	0.2	0.7	0.7	1.1	1.0	1.2	1.0
0.5	0.5	0.6	0.7	0.8	0.8	1.3	1.1	1.0	1.0	0.7	0.6
0.6	0.6	0.6	0.6	0.5	0.4						

הבנייה						בתי המלון					
2010		2009				2010		2009			
I	I	IV	III	II	I	II	I	IV	III	II	I
מגבלות הביקוש						מגבלות הביקוש					
1.7	1.5	1.5	1.5	1.7	2.4	1.2	1.3	2.1	2.3	2.6	2.9
						0.9	1.2	1.4	1.5	1.8	2.2
						1.4	1.1	1.7	1.7	2.1	2.5
מגבלות ההיצע						מגבלות ההיצע					
1.1	1.1	1.1	1.1	1.2	0.8	1.2	0.7	1.0	0.9	1.4	1.9
1.1	1.0	1.6	1.6	1.7	1.9	1.3	1.2	1.0	1.0	1.0	0.7
2.0	1.9	2.4	1.9	1.9	1.7						
0.2	0.4	0.3	0.3	0.3	0.2						
2.5	1.9										

המסחר						השירותים העסקיים					
2010		2009				2010		2009			
II	I	IV	III	II	I	II	I	IV	III	II	I
מגבלות הביקוש						מגבלות הביקוש					
0.7	0.6	0.9	0.5	0.3	0.6	1.0	0.8	0.9	1.0	1.1	1.3
0.7	0.7	0.9	1.4	1.5	2.2	1.3	1.2	1.3	1.4	1.7	2.1
0.8	0.9	0.9	1.4	1.4	2.2	1.6	1.6	1.6	1.6	1.6	1.8
מגבלות ההיצע						מגבלות ההיצע					
0.6	0.6	0.9	1.1	1.4	1.6	0.7	0.8	0.8	0.9	0.9	1.0
0.5	0.7	0.7	0.5	0.6	0.4	0.8	0.8	0.8	0.6	0.6	0.5

(1) בכל רביע הודגשה המגבלה החמורה ביותר בקבוצת מגבלות הביקוש ובקבוצת מגבלות ההיצע.

נספח: ביאורים לסקר

מאזן נטו

סקר רבעוני זה מתייחס להתפתחויות ברביע השני של שנת 2010, וכולל גם הערכות וציפיות לרביע השני של 2010. ממצאי הסקר מבוססים על תשובות לשאלונים שנתקבלו מחברות ובתי עסק בענפי התעשייה, המסחר, הבנייה, המלונות, התחבורה והתקשורת, והשירותים העסקיים. השאלות הן איכותיות: החברות נתבקשו לדווח על כיווני השינויים במשתנים השונים (עלה, ירד, או נשאר יציב) ולציין את עוצמת השינוי (הרבה, מעט). הסקר נועד לשמש כלי ניתוח מעודכן ומשלים למקבלי ההחלטות, נוסף על הנתונים הכמותיים.

בכל הענפים, למעט ענף המלונאות, נתבקשו החברות לציין את השינוי בפועל לעומת הרביע הקודם, ללא ניכוי של השפעות עונתיות ואחרות. בענף המלונאות נתבקשו החברות להשוות את התוצאות לרביע המקביל בשנה הקודמת.

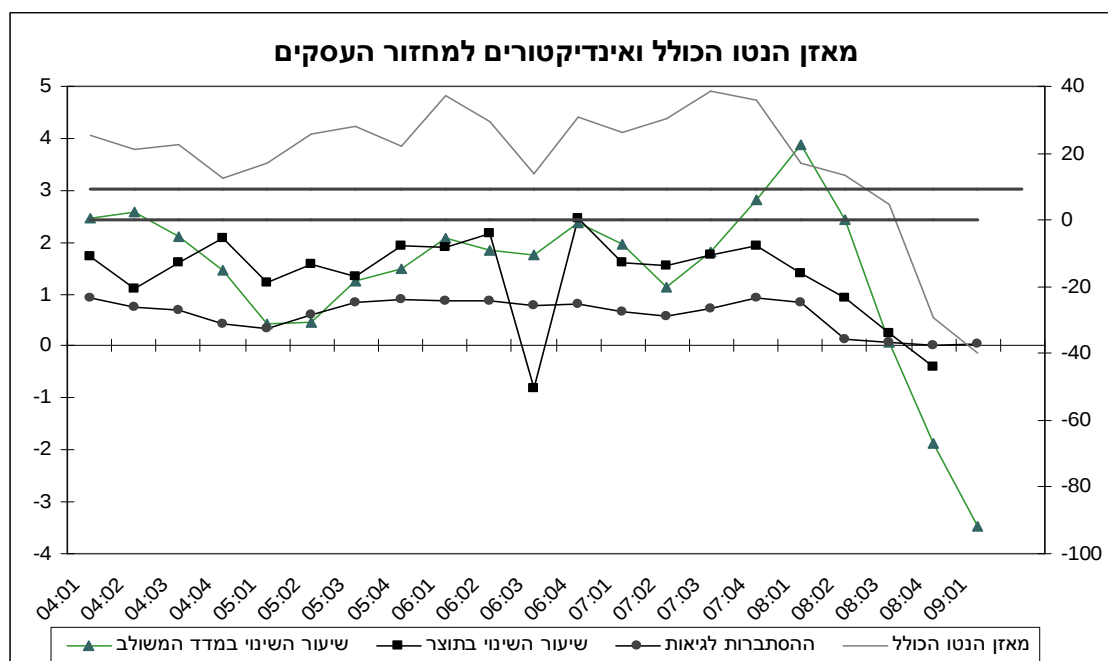
התוצאות אינן משוקללות לפי גודל החברה, אך בניתוח התוצאות של ענפי התעשייה והבנייה מוצגות גם התוצאות העיקריות, וכשהחברות ממוינות על פי קבוצות גודל.

התוצאות מנותחות באמצעות מאזן הנטו, המוגדר כהפרש שבין אחוז החברות המדווחות על עלייה לבין אחוז המדווחות על ירידה. מאזן נטו השווה לאפס בסעיף מסוים מעיד על אי-שינוי ברמה, לעומת הרביע הקודם באותו סעיף; מאזן נטו שלילי מעיד על ירידה, וחיובי – על עלייה.

סטיית התקן מושפעת, בין היתר, ממספר התצפיות שבמדגם ומהתפלגות התשובות בכל סעיף. ככל שמספר התצפיות קטן יותר, סטיית התקן גדולה יותר.

ראוי לציין, כי הנתונים על מאזני הנטו מבוססים על סיכום תשובותיהן של כלל החברות שדיווחו לסקר, ולא רק על נתוני החברות שהשתתפו בסקרים האחרונים. הנתונים בכל הלוחות הם אחוזים מסך כל החברות שענו על השאלות.

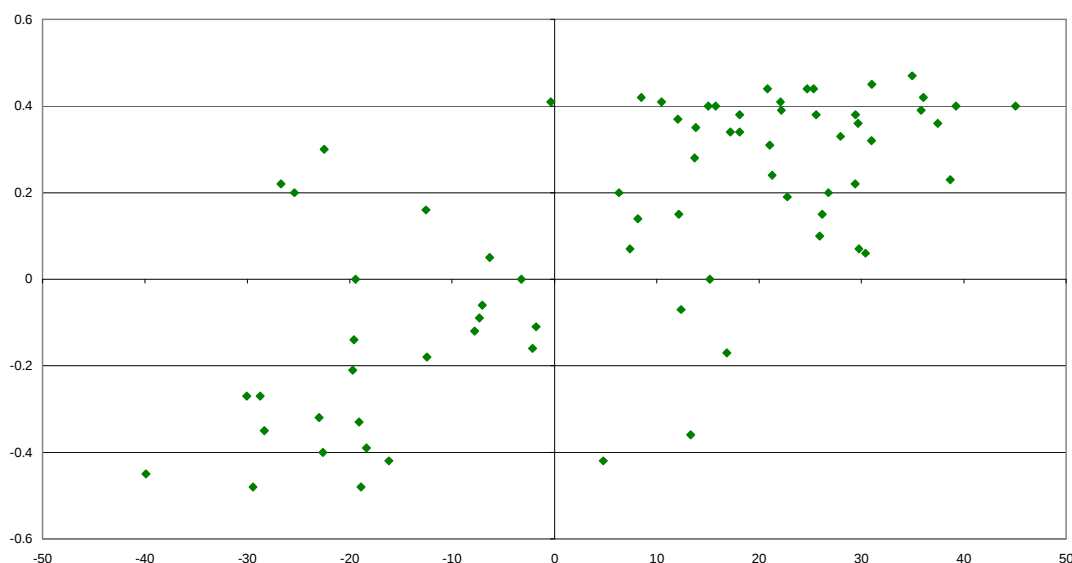
מאזן הנטו הכולל חושב על פי מאזן הנטו מנוכה העונתיות של פעילותם של כל הענפים, משוקלל על פי משקלו של כל ענף בתוצר העסקי. באמצעות המאזן ניתן לנבא בהצלחה את האינדיקטורים למחזור העסקים מרום (2001). כפי שמתואר ביתר פירוט בעבודה זו, האינדיקטורים לזיהוי מחזור העסקים

נותנים בסיס "כ תוצאות דומות שמיינו כל רביע למצב של מיתון, גאות או מצב לא מוגדר, כך שאופיינו תקופות בהן היה מצוי המשק בכל אחד מהמצבים השונים. אחד האינדיקטורים למחזור העסקים הוא

מגמת התוצר העסקי. אינדיקטור נוסף שבו נעשה שימוש לזיהוי מחזור העסקים הוא המדד המשולב וההסתברות למיתון: תקופה תוגדר כמיתון אם המדד המשולב יצביע על הסתברות למיתון הגבוהה מ-0.5 לפחות בשניים משלושת הרביעים שנבחנו. אם לא יתקיים מצב זה, וגם לא מצב בו הסתברות למיתון נמוכה מ-0.5 לפחות בשניים משלושת הרביעים שנבחנו התקופה לא תוגדר ולא תהיה מסקנה מובהקת לגבי מגמת הפעילות. מעבודתו של מרום עולה כי מאזן הנטו של המגזר העסקי תואם את מחזורי העסקים לפי ההגדרות לעיל: כשמאזן הנטו חיובי וגדול מ-9 המדד המשולב וההסתברות למיתון מלמדים על גאות ומגמת התוצר העסקי היא חיובית. כשמאזן הנטו שלילי הנטייה היא למיתון וכשמאזן הנטו בין 0- ל-9 התקופה לא מוגדרת.

**מאזן הנטו הכולל של התוצר העסקי מול ההסתברות לגיאות
רבעון ראשון 1991 עד רבעון ראשון 2009**

התחום בין 0.25 לבין 9.05 אחוזים מציין את התחום בו המאזן אינו מלמד על התפתחות מובהקת, מעל התחום- גאות, מתחתיו- מיתון.

מבחינה של ממצאי הסקר ניתן ללמוד כי יש קשר ברור בין מאזן הנטו בפעילות הענפים לבין השינוי בפעילותם של הענפים כפי שמפרסמת אותם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מאוחר יותר. הדיאגרמות המובאות כאן מדגימות זאת לגבי מאזן הנטו הכולל. כשמאזן הנטו חיובי המדד המשולב וההסתברות למיתון מלמדים על גאות ומגמת התוצר העסקי היא חיובית.

**שיעור ההצלחה של מאזן הנטו הכולל בניבוי
האינדיקטורים למחזור עסקים (אחוזים)**

התחזית מצביעה על:	המדד המשולב	ההסתברות למיתון	מגמת התוצר העסקי
מיתון	72	76	64
גאות	68	79	63

המדגם: 1983/3 עד 2003/4

מאזני הנטו של פעילויות ענף התחבורה-והתקשורת חושבו כמוצע משוקלל של מאזני הנטו של רכיבי

הענף, כשלכל מאזן נטו שכזה יוחס משקלו בתוצר הענף כולו. מאחר שאין בידינו סטיית תקן למאזן המשוקלל, היא לא הוצגה. כך גם המובהקות של מאזני הנטו המשוקללים. מאזני הנטו של חברות התעשייה הממוינים על פי שיעור העובדים המיומנים בכל ענף והחדשנות בו (מיון המתואר בדוח בנק ישראל לשנת 1999, עמ' 51-52) מוצגים בדיאגרמה 9. הענפים המתקדמים (כימיה, מכונות, ציוד חשמלי ואלקטרוני) מהווים כ-30 אחוזים מהמדגם; הענפים המסורתיים (מזון, משקאות וטבק, הלבשה, טקסטיל ועור, עץ, נייר ודפוס, מינרלים אל מתכתיים, ברזל, פלדה ומוצרי מתכת, כלי הובלה ויהלומים) מהווים כ-55 אחוזים מהמדגם. הקבוצה המשלימה היא קבוצת הענפים המעורבים (מכרות ומחצבים, גומי ופלסטיק ושונות), המהווה כ-15 אחוזים מהמדגם.

מדד מוביל

המדד המוביל המתקבל מסקר החברות אומד את ההסתברות להאטת הפעילות ברביע העוקב יחסית לרביע הנוכחי, או את ההסתברות למיתון במונחים של מחזורי צמיחה. הוא נשען על מודל סטטיסטי של שרשרת מרקוב המבטא שני מצבים – קצב צמיחה גבוה או מתון – וארבע אפשרויות מעבר בין המצבים: מקצב גבוה למתון, מקצב מתון למתון, מקצב מתון לגבוה ומקצב גבוה לגבוה. המדד המוביל מסכם את שתי ההסתברויות להאטה בהתאם לשתי התפתחויות אפשריות: המשך הפעילות בקצב המתון או מעבר מצמיחה מהירה להאטה.

על מנת לאמוד הסתברות שקצב הצמיחה יתמתן, מצליבים ציפיות של כל חברה וחברה לרבעון עוקב עם הערכתן לגבי רבעון שוטף ומחשבים ארבע שכיחויות מותנות שמשקפות שינוי במצב הקיים (טבלה 1). כך, מתוך החברות שדיווחו על עלייה בפעילותן ברביע הנוכחי מחשבים הן את אחוז החברות הצופות כי העלייה תימשך גם ברביע הבא והן את אחוז החברות הצופות ירידה בפעילותן; מתוך החברות שדיווחו על ירידה בפעילותן ברביע הנוכחי מחשבים הן את אחוז החברות הצופות המשך של הירידה ברביע העוקב והן את אחוז החברות הצופות עלייה בפעילותן. בקרב החברות המדווחות על שיפור בפעילות השוטפת נכללות גם חברות שדיווחו על שיפור לפני רביע או שניים ומאז מדווחות על אי שינוי. ובדומה לכך, בקרב החברות המדווחות על ירידה בפעילות השוטפת נכללות גם אלה שדיווחו על ירידה רביע או שניים קודם לכן, ומאז מדווחות על אי שינוי. זו הדרך לעקוב אחר המעברים הלא דרסטיים – המתפתחים לא בתוך רביע אחד אלא במשך שניים-שלושה רביעים. הסתברויות לשינוי בקצב הצמיחה מחושבת מפונקצית ההסתברות הנורמלית המסתמכת על הפרמטרים שבטבלה 1. בנוסף, מניח המודל תלות בין הרביעים, כך שתחזית לרביע עוקב תלויה באומדן שהתקבל עבור רביע שוטף.

לסיכום, המדד המוביל מאבחן את מצב הפעילות לרביע הבא (פירוט רחב יותר על המדד ושיטת חישובו ראה במבט כלכלי גיליון מספר 16 אוגוסט 2005).

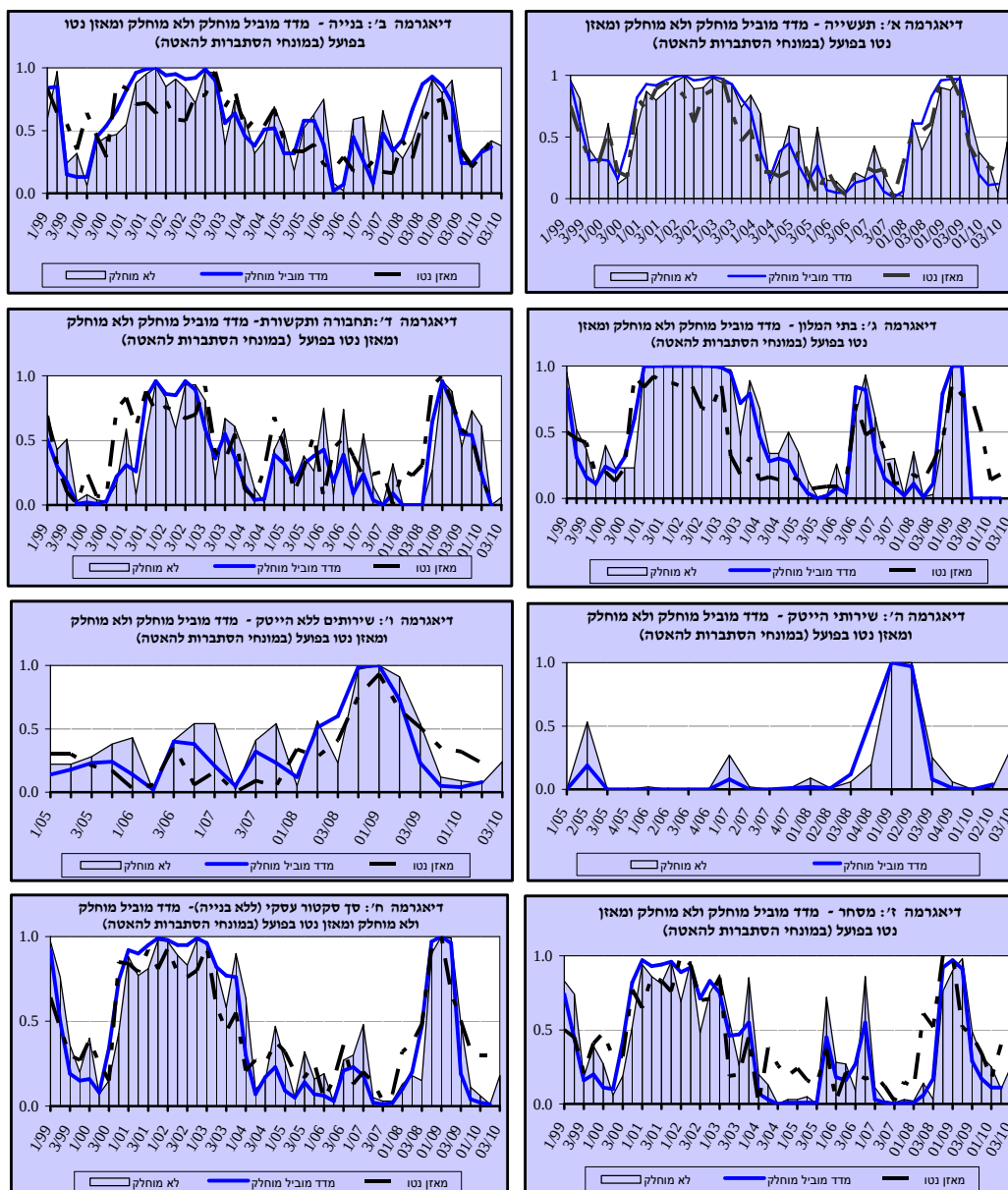
טבלה 1: ממוצעים וסטיות תקן של השכיחויות המותנות לפי ענפי הסקר (המדגם: 1991-2005)

מספר החברות ²	המשך האטה		האטה - האצה		האצה - האטה		המשך האצה		ענף הסקר
	ממוצע	סטיית תקן	ממוצע	סטיית תקן	ממוצע	סטיית תקן	ממוצע	סטיית תקן	
257	0.45	0.07	0.11	0.04	0.14	0.04	0.30	0.06	תעשייה
33	0.23	0.13	0.25	0.11	0.15	0.08	0.37	0.11	מסחר
46	0.42	0.16	0.10	0.10	0.12*	0.11	0.36	0.14	בתי מלון
20	0.26*	0.17	0.19*	0.14	0.12*	0.10	0.43	0.19	תחבורה
41	0.42	0.15	0.12*	0.09	0.06*	0.06	0.40	0.13	בנייה
144	0.35	0.10	0.15	0.07	0.09*	0.06	0.41	0.08	שירותים ¹
541	0.41	0.08	0.13	0.05	0.13	0.04	0.33	0.07	סך הסקר

(1) בענף השירותים המדגם מ-1998 בלבד

(2) מספר החברות בטבלה לא בהכרח תואם לזה שפורסם בסקר בנק ישראל עקב סינון החברות שלא דיווחו על הציפיות בצד הדיווח על הפעילות השוטפת.

* מציין תוצאה בלתי מובהקת (ברמה של עשרה אחוזים)

מאזן הנטו בפועל - מותאם לסקאלת ההסתברות מיוצג ע"י הקו המקווקו, ההסתברות להאטה בפעילות מיוצגת ע"י קו רציף המדד המוביל הלא מוחלק מיוצג ע"י השטח